

Over *Macronota egregia* Gory en *Macr. biplagiata* Gory.

In den jaargang 1891 van de Deutsche Entomologische Zeitschrift heeft Dr. G. Kraatz aangetoond, dat *Macronota egregia* Gory en *Macronota biplagiata* Gory (*egregia* Burm.), die zoowel door Burmeister als in den Cat. Coleopt. van Gemminger en von Harold als synoniem worden beschouwd, verschillende soorten vormen. Ook spreekt Kraatz te dier plaatse over de variëteiten van beide soorten, welke bespreking verder wordt aangevuld in de jaargangen 1892, 1893 en 1898 van hetzelfde tijdschrift. Ook toonde hij in den jaargang 1898 aan, dat beide soorten behooren tot het geslacht *Carolina* Thoms

Daar ik nu tijdelijk in het bezit was van een vrij groot materiaal van beide soorten (184 ex), heb ik daaraan de beschouwingen van Kraatz kunen toetsen. De volgende opmerkingen, die mij daarbij voor den geest kwamen, verdienen hier misschien eene korte uiteenzetting.

De onderscheiding van beide soorten levert, bij een eenigszins groot materiaal, geene bijzondere moeielijkheden op. De verscheidenheden, die met meer of minder rood op de dekschilden zijn geteekend, kunnen bijna altijd op het eerste gezicht worden herkend, daar bij *biplagiata* Gory het rood zich ook gewoonlijk ook op de schouders vertoont, terwijl deze bij *egregia* Gory zwart zijn, maar daarentegen het rood tusschen den schouder en het scutellum wordt aangetroffen. Iets moeielijker zijn de effen zwarte varr. van beide soorten uit elkander te houden. Men heeft dan uitsluitend te letten op de sterkere punctuatie en beharing van den thorax en vooral van het abdomen bij *biplagiata* Gory. Uiterst moeielijk, ja onmogelijk is het daarentegen de talrijke variëteiten vooral van *biplagiata* Gory, zoo uit elkander te houden, dat men ze allen onder bepaalde namen kan rangschikken. Dit behoeft nu zeker geen verwondering te wekken; zeer natuurlijk is het toch, dat bij soorten, die zoo sterk varieeren, ook individuen voorkomen, die als overgangen tusschen verschillende verscheidenheden kunnen

worden beschouwd. Maar wat hier bij de rangschikking vooral moeielijkheden oplevert is, dat de variatie zich niet in eene, maar in twee richtingen beweegt, n.l. in de meerdere of mindere uitbreiding van rood op de dekschilden en in de meerdere of mindere aanwezigheid van witte of gele teekening aan boven- en onderzijde. Buitendien kan het rood en evenzoo het wit of geel geheel ontbreken. Bij de minder sterk variëerende *Carolina egregia* Gory gaat het veel gemakkelijker de individuen in eene bepaalde reeks te brengen, dan bij de tot in het oneindige variëerende *Carolina biplagiata* Gory. Daarbij komt dat de laatste soort nog eene eigenaardige verscheidenheid met roodgeel in plaats van zwart behaard borststuk oplevert, welke var. weder bij alle verscheidenheden van kleur en teekening kan optreden. Men zou licht tot de gevolgtrekking kunnen komen, dat deze individuen met roodgeel behaarden thorax de wijfjes zijn. Kraatz zegt daaromtrent: «dass fast sämtliche Stücke mit stärker punktirtem Halsschilde und gelblicher Behaarung desselben als Weibchen zu betrachten sind». Ook bij mij was dit het geval. Alle 33 wijfjes van de meest uiteenloopende variëteiten hebben een roodgeel behaard halsschild, maar onder de 56 mannetjes zijn er ook een paar, die dit kenmerk vertoonen. Of er ook wijfjes zijn, die niet tot deze var. *fulvopilosa* Krtz. (op andere plaatsen *fulvipilis* en *rufipilis* genoemd) behooren, kan ik niet uitmaken. Kraatz vermeldt het niet en ik heb er geene onder de oogen gehad.

Kraatz geeft vier verschillen op, waardoor de seksen van *C. egregia* Gory kunnen worden onderscheiden, maar ik kan nergens vinden, dat hij er ook van *C. biplagiata* Gory opgeeft. Vooreerst de ingedrukte middenlijn aan de onderzijde van het achterlijf bij het ♂; deze is bij het ♂ van *plagiata* geheel afwezig. Volgens Kraatz is dit verschil tusschen de seksen bij *egregia* Gory nauwelijks te onderkennen. Mij komt het nogal duidelijk voor. Daarentegen zie ik het tweede verschil, dat volgens Kraatz meer in het oog loopt, niet en kan ik dus niet uitmaken, of dit al of niet bij *biplagiata* voorkomt. Het bestaat daarin, dat de beide laatste achterlijfs-segmenten bij het ♂ een zwakken hoek vormen met op twee na het laatste. Dan

geeft Kraatz op, dat bij het wijfje van *egregia* Gory de beide laatste segmenten duidelijk dichter bestippeld zijn en dat zich in het midden van het voorlaatste achterlijfs-segment een bundeltje langere goudgele haartjes bevindt. Beide verschillen bestaan ook bij *biplagiata*, naar het mij voorkomt echter iets minder sterk ontwikkeld. Dat het pygidium bij het ♂ meer gewelfd, bij het ♀ platter is, werd reeds door Burmeister opgemerkt, maar door Kraatz niet herhaald; dit kenmerk valt bij beide soorten waar te nemen. Bovendien vond ik nog een tweetal seksueele verschillen, die misschien wel eens hier en daar vermeld zijn, maar die ik in de mij ter beschikking staande litteratuur niet vind opgeteekend. Daar deze verschillende niet alleen bij beide genoemde soorten optreden, maar ook bij *Carolina borneensis* Krtz. meen ik, dat zij althans niet van minder gewicht zijn, dan eenige der bovengenoemden. Bij het ♂ der drie genoemde soorten bevindt zich aan de achterhelft der achterschenen eene lange dichte gele beharing, die bij het ♀ wordt gemist. In de tweede plaats is het uiteinde der achterschenen verschillend gevormd; de bovenkant n.l. loopt bij het ♂ in één, bij het ♀ in twee punten uit. Bij enkele verwante soorten b.v. *Macronota (Taeniodera) cinerea* Gory vind ik de beide door mij genoemde verschillen ook, bij andere b.v. *Macronota (Coelodera) trisulcata* Gory daarentegen niet.

VETH.
